

TAZETTE #6

THEATERAANZEE.BE

WOENSDAG 01/08/2012

NO TIME FOR ART INTERVIEW LAILA SOLIMAN

Het meest documentaire theater op dit festival is te zien in *No Time For Art*, de voorstelling die Laila Soliman en haar vriend Ruud Gielens maakten over de Egyptische revolutie. *TAZette* sprak met de Egyptische theatermaakster.

"Ik studeerde eerst in Duitsland en daarna Arabische literatuur en theater aan de Amerikaanse Universiteit in Caïro. Nu volg ik de master bij DasArts in Amsterdam. Ik wissel geregeld af tussen Europa en Egypte. Ruud Gielens heb ik leren kennen tijdens een festival in Berlijn, waar hij een workshop gaf en ik een andere workshop volgde. Het is wel pas later dat we ook een koppel zijn geworden.

"Aanvankelijk maakte ik vrij klassieke, tekstgebaseerde voorstellingen. Zeker niet al mijn werk is documentair van aard, maar *No Time For Art* is dat wel. Deze voorstelling bestaat eigenlijk uit een reeks van tot nu toe vier stukken, waarvan we er hier twee tonen. Voor mij gaat *No Time For Art* over het geweld van de politie en het leger, en over de manier waarop Europa wapens verhandelt aan Egypte. Ik probeer het over waargebeurde dingen te hebben op een niet-pretentieuze manier. Deze voorstelling is gebaseerd op echte getuigenissen.

Sommige mensen op de scène vertellen wat ze echt hebben meegemaakt. We tonen met deze voorstelling ook een alternatieve geschiedenis van de revolutie, die focust op het individu, in plaats van de 'officiële' versie van de geschiedenis te volgen."

"Er zijn eigenlijk drie soorten theater in Egypte. Er is een onafhankelijke scene waartoe wij behoren, een commercieel circuit met musicals en comedy, en het staats-theater dat klassieke teksten of nieuwe teksten in een klassieke vorm brengt. In het onafhankelijke circuit is het niet gemakkelijk om aan geld te geraken. Er is geen subsidiesysteem zoals hier. We zijn afhankelijk van giften van culturele instellingen of private fondsen. Voor de revolutie was er een censuuragentschap dat toen zeer actief werkte. Die censuur viel wel te omzeilen door bijvoorbeeld slechts enkele avonden te spelen. De mate van controle hangt ook af van stad tot stad. Het is nog niet duidelijk of en hoe het censuuragentschap na de revolutie zal blijven werken." (FT)

OP 1/08 OM 15U EN 19U, OP 2/08 OM 10U30
@ NMBS LOODS

BROOD EN SPELEN ODE AAN VERZOETING EN VERZOENING

Het is middag en Café Koer ruikt naar vissoep. Een lange rij hongerige gasten schuift op in de richting van de soeppotten en de manden gevuld met brood. Er wordt venkelsoep uitgeschonken. Heeft elke soep aan zee een visaroma? Op het podium: bruine canapés, rode leeszetels met een klein salontafeltje, een kitscherige stenen meeuw en een pluchen panter. En een poef, die staat er ook op. Je weet maar nooit.

Onder het gekletter van de lepels, het kraken van de houten vloer en het gekeuvel van toeschouwers duiken de stemmen op van de zusjes Renée en Magriet, *Les Poupées Passionées*. Uitgedost in hun *deux pièces* met pantermotief – niet toevallig *assorti* met de panterprint over de podiumrand – slaan ze op weg naar de canapé een praatje met enkele gasten in de zaal. In het plat Gents uiteraard. Wat zijn ze zo blij zijn om hen terug te zien! Het komende anderhalf uur staat in het teken van jong en oud theatertalent. De zusjes breien alle stukjes op hun eigen manier aan elkaar.

Warre Borgmans komt als eerste bij de dames zitten. Op het filmpje, dat het gesprek met Borgmans moet inleiden, worden evenwel fragmenten getoond uit *Vergiet*, een voorstelling waar Warre voor de uitzondering niet in meespeelt. Allemaal geen probleem voor Renée, er is namelijk een 'band' tussen *Vergiet* en *Het Lortcher-syndroom*. Die band heet dementie. *Het Lortcher-syndroom* werd geschreven door Borgmans' neef en ook acteur Dimitri Leue. Leue vertelt het verhaal van zijn grootvader, de vader van Borgmans, die op het einde van zijn leven dementeert. Het ziekteproces hebben beide acteurs van dichtbij ervaren. Hoewel Borgmans nooit had gedacht om zijn familie op scène te zetten, is hij blij met dit stuk. Elke voorstelling voelt als een soort eerbetoon aan zijn vader. Dat de voorstelling een moeilijk te bespreken thema uit de taboesfeer kan halen, vindt hij minstens even belangrijk. Ook Freek Mariën en Sarah Van Overwaelle proberen met *Vergiet* het thema toegankelijk te maken voor kinderen (8+). De twee Gentse acteurs werden enkele jaren geleden tijdens hun voorstelling *Derwazeens* gespot door Leue. Uit die ontmoeting kwam alvast een eerste samenwerking voort.

Tijdens het tweede deel passeren de grote maatschappelijke thema's de revue. Spelers Rebekka De Wit, Maarten Ketels en Freek Vielen van *Stel je voor, ik zoek een staat*, Johan Petit van *Bang*, Toto Kisaku van *Rencontre au pluriel* en Ruud Gielen en zijn vrouw Laila Soliman die vandaag *No time for art* voor de eerste keer op TAZ toont, kruipen onder de muzikale begeleiding van Wannes Cappelle dicht bij elkaar.

Stel je voor, ik zoek een staat werd geschreven in het centraal station van Amsterdam. Twee weken lang streken de spelers er met hun kartonnen huizen neer en praatten ze met pendelaars en voorbijgangers. Die gesprekken waren het

voedsel voor hun voorstelling. Daarin roepen ze op om anders naar de staat te kijken. Anders dan de gebruikelijke manier. Wat dat juist inhoudt, kunt u tot en met vrijdag uitzoeken.

Johan Petit zet met *Bang* twee verschillende ervaringen uit een zelfde wijk in Borgerhout op scène. Die van hemzelf en van Jamal Bouali, tot voor het stuk een onbekende voor Petit, nu een vriend. *Bang* vertelt Petits ervaring met 'rondhangmarrokanen' en hoe hij hen, die hij vroeger als 'greltig' zou bestempelen, begint te begrijpen. De manier waarop Petit spreekt, onthult een genuanceerde houding. Werkt kunst het multiculturalisme in de hand?

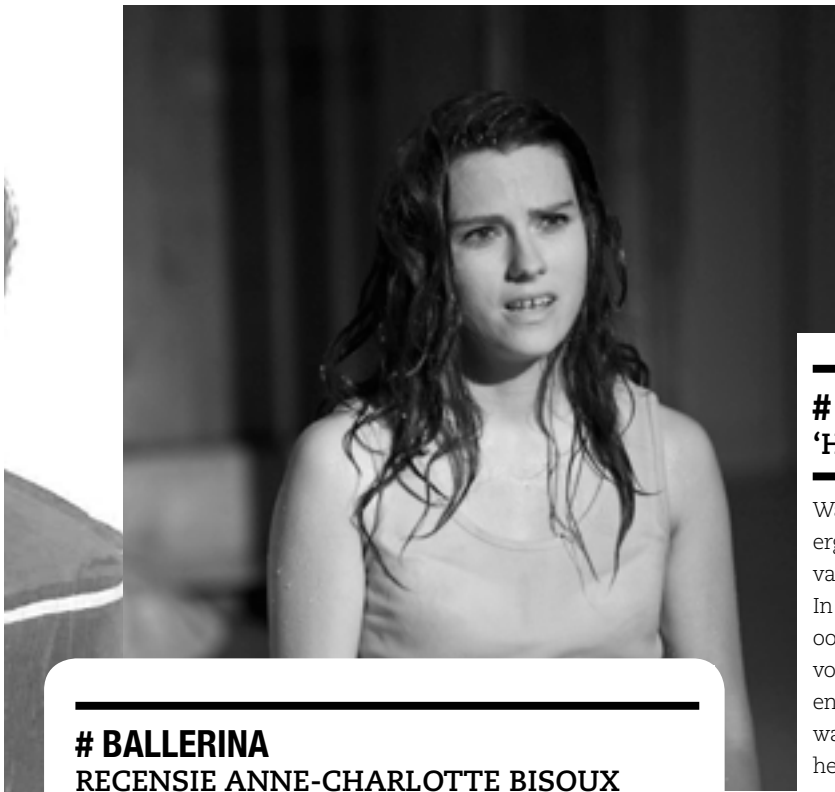
Toto Kisaku is aan de beurt. Renée haalt haar beste Frans boven. Kisaku wil het hebben over humanisme. De beelden over zijn voorstelling tonen een energieke en gedreven man. Of Kisaku het leuk vindt op TAZ, dat wil Renée nog graag weten. Hij houdt alvast van de warme sfeer rond het festival.

Ruud Gielen en zijn vrouw Laila Soliman sluiten het rijtje van vier af. Vanavond gaat Solimans 'documentaire' *No time for art* in première op TAZ. In deze videoreeks getuigen verschillende burgers over de onderdrukking en geweldplegingen door het Egyptische leger tijdens en na de Arabische Lente. Met deze reeks getuigenissen probeert Laila onder meer een antwoord te bieden op de verkeerde beeldvorming door de media over de hele revolutiebeweging. Op de vraag wat de revolutie concreet heeft opgeleverd, antwoordt Ruud: "De kleine man durft nu ook van zich te laten horen en die zal niet zomaar opnieuw zwijgen."

Snel snel kruipt Wouter Hillaert nog even bij de dames in de zetel. Van recensenten als hem wordt verwacht dat ze tendensen zien in theater, zo legt hij bijna verontschuldigend uit. Volgens hem heeft het theater met maatschappelijke kritiek op instituten zoals de Kerk en de Staat de afgelopen jaren plaats gemaakt voor voorstellingen waarin de zelfkritiek van het individu centraal staat. Theater gaat meer en meer over onszelf. Die kentering van het algemene, abstracte niveau naar theater waarin het 'ik' centraal staat, komt volgens Hillaert niet zo scherp naar voren op TAZ, zo bewijzen de acteurs uit het tweede deel van *Brood en Spelen*. Tendensen zijn ook maar tendensen, geen wiskundige formules.

De lichtheid - die soms zelfs wat té licht is - waarmee de zusjes *Brood en Spelen* aan elkaar breien, wordt gecompenseerd door wat de gasten te vertellen hebben. En zo komt een middagconcept als dit volledig tot evenwicht. Morgen komen de zusjes Renée en Magriet nog een laatste keer naar Café Koer. Laat u alvast leiden door de geur van vissoep. Er wacht u een "Ode aan verzoeting en verzoening", aldus Magriet. (M)

MORGEN OM 11U30 TOT 13U @ CAFÉ KOER

BALLERINA RECENSIE ANNE-CHARLOTTE BISOUX

Een verhaal vertellen. Dat is wat het frêle meisje met haar lichtblauwe rokje, roze topje en aangebonden rolschaatsen wil doen. Maar zo'n verhaal vertellen, dat gaat niet zomaar. "Er zijn al zoveel verhalen." Elk levend wezen draagt een verhaal met zich mee. Sommige zijn al verteld, andere nog niet. Ze knaagt nog een stukje van haar appel en staart het publiek recht in de ogen.

Het kleine meisje is Anne-Charlotte Bisoux. Haar verhaal heeft als titel *Ballerina* gekregen. Het is een ontwapenend relaas over kastelen in Henegouwen, nieuwe schoenen, een ontzettend mooie moeder en een dorpsdokter die ondanks zijn veertig hectare grond in het gesticht is beland. Een knap spelende Bisoux zoekt bewust de kwetsbaarheid op. Door op rolschaatsen haar verhaal te brengen, wisselt ze nonchalance af met fysieke instabiliteit. Ook wat de taal betreft kiest ze niet voor de zekerheid van vaste grond onder de voeten, in dit geval: haar moedertaal Frans. Ze spreekt een aandoenlijk en vertederend Nederlands. Of ze speelt, terwijl het verhaal rustig verder kabbelt, met bibberende handen een betoverende melodie op de harp. Met die gespeelde onzekerheid charmeert ze niet alleen, maar laat ze de toeschouwers weerloos achter. En dat is precies waar ze hen wil hebben om haar verhaal te vertellen.

Bisoux neemt het publiek mee in een fantasiewereld die, net als bij Alice en het konijnenhol, of bij het Narnia van Lucy's kleerkast, achter de alledaagse werkelijkheid schuilt. Het is een wandeling die overal en nergens heengaat. "Aan de fontein naar links, als je iemand bent waarvoor fonteinen fonkelen." Het zijn vage coördinaten die Bisoux ons meegeeft, maar toch overheerst het gevoel dat deze geheime wereld dichterbij is dan we op het eerste zicht vermoeden. "Een verhaal is als een boom", meent ze. Je moet het elke dag een emmer water geven. Het moet rijpen, zo'n verhaal. Dat van haar kan misschien nog heel even rijpen. Gewoon, tot het nog een tikkeltje zoeter is. Tot haar persoonlijke zielenroerselen zich nog net iets dieper in een bredere context ingraven. Maar het aanlokkelijke spel smaakt toch al behoorlijk zoet. (HD)

T/M VR 3/8 OM 18U @ KAZ

PJEROO ROOBJEE LEEST VOOR IN O. 'HARDGEKOOKT' NODIGT UIT

Wakker worden met een eitje, literatuur en zeezicht: er zijn ergere dingen in het leven. Op *Hardgekookt*, het nieuwe zijluik van *Uitgelezen Aan Zee*, staat elke dag één auteur centraal. In deze literaire ontbijtsessies (u krijgt bovenop uw eitje ook een croissant én koffie) in Vrijstaat O. komen auteurs voorlezen uit eigen werk. Ze worden telkens geflankeerd door enkele muzikanten en geïnterviewd door vaste Vrijstaat O.-waarde Carlos Alleene, mediajournalist en presentator van het literaire programma *Alleene bij Corman*. Oostendenaar en auteur Geert Tavernier nam de programmering voor zijn rekening. Tavernier licht enthousiast zijn keuzes toe: "Organisator Luc Muylaert vroeg mij om een nieuw literair-muzikaal project op poten te zetten. Toen hij mij daarbij vroeg naar schrijvers die een connectie met het theater hadden, kwam mij onmiddellijk een aantal auteurs voor de geest. Bart Plouvier bijvoorbeeld, die al heel wat teksten voor theater schreef. Dichter en essayist Bart Meuleman schreef en regisseerde dan weer verschillende theaterstukken bij het Toneelhuis. Ik vroeg hen ook telkens naar hun voorkeur voor de muzikale begeleiding. Zo stelde Bart Meuleman bijvoorbeeld zelf de West-Vlaamse Wannes Cappelle voor. Voor Pjeroo Roobjee, een grote naam natuurlijk, koos ik zelf voor een relatief onbekend Oostends componist en gitarist: Joris Roose. Dat kan een interessant contrast opleveren."

Pjeroo Roobjee, *nom de plume* van Dirk de Vilder, is een professionele woord- en beeldenstorm(er): hij is zowel schilder, graficus, auteur, theatermaker, zanger als acteur. In 2008 publiceerde hij de verhalenbundel *Naar betere oorden en andere verhalen uit de buitenste duisternis*, waarin hij ons materialistische tijdsgewricht kritisch onder de loep neemt. In 2010 verscheen zijn roman *Een mismaakt gouvernement* en in september gaat zijn nieuwste theaterstuk *Faust ofte Krakeling beneden de Louteringsberg* in première. In zijn barokke "letterlussen van woorden" gaat Roobjee steeds opnieuw op zoek naar Het Juiste Woord, dat ene woord dat alle andere adjectieven misschien wel overbodig maakt. Roobjee komt donderdag naar *Hardgekookt* en grasduinde speciaal daarvoor in zijn archief. Dit *enfant terrible* van de Vlaamse literatuur zal voorlezen uit zijn driewekelijkse columns in het kunsttijdschrift *<H>ART*. De kunstleek hoeft echter niet te vrezen: Roobjee's columns gaan over meer dan beeldende kunst alleen. Uiteindelijk gaat het vooral over de liefde voor het woord, met name via eigenzinnige, grillige taalkunstwerkjes. Schilderen en schrijven zijn voor Roobjee dan ook een gelijkaardig, permanent proces: "Schrijven en schilderen, dat ratelt en kleppert, dat klotst in mijn ziel en in mijn hoofd." Er is storm op komst, donderdagmiddag. (MVS)

ROOBJEE OP DO 2/08. OP VR 3/08 MET GEERT
CYRIEL TAVERNIER. OM 10U30 @ VRIJSTAAT O.

FLORIS SCHILLEBEECKX & THE BUCKET BOYZ JONG MUZIEK

“Ik ben bang u te verlangen.” “Ik ben niet wie jij bedenkt.” “Mijn masker blijkt oprechter dan je had vermoed.” Als u bij dit ietwat gezwollen Nederlands aan kleinkunst denkt, dan denkt u goed. Aan het woord is Floris Schillebeeckx uit Antwerpen, een singer-songwriter die een paar jaar geleden afstudeerde aan Studio Herman Teirlinck en al voor de tweede keer op Jong Muziek mag verschijnen. Dit keer was hij vergezeld door gitarist-arrangeur Tom Tiest, een contrabassist en een vierkoppig zangkoor, onder wie violist Buni Lenski (*remember* Die Anarchistische Abendunterhaltung).

“Een aanrader voor fans van Leonard Cohen”, zo stond in de aankondiging te lezen. En die associatie is begrijpelijk: de combinatie van Schillebeeckx’ beperkte, verhalende stem met de bekoorlijke *backing vocals* deed inderdaad denken aan de Canadese bard en aan de sexy sirenen die zijn tijdloze folkliedjes bevolken. Maar ook de associatie met de Nederlandse chansonnier Ramses Shaffy is op zijn plaats, meer bepaald door de manier waarop Schillebeeckx de Grote Onderwerpen des Levens aansnijdt: als een getormenteerd dichter op zoek naar Verlossing, bij voorkeur in de zachte armen van een geliefde. Schillebeeckx omschreef zijn oeuvre gisteren zelf als “prachtige tragische suikervrije liefdesliedjes”, want ook enige ironie is hem niet vreemd. En gelukkig maar. Onder meer dankzij dat vleugje zelfrelativering werd de valkuil van de pathetiek vermeden. Schillebeeckx en compagnie tekenden zo voor een genietbaar concert.

Ook vandaag zijn er muzikale gasten in Jong Muziek die al twee uitnodigingen op zak hebben. Alleen is het de vorige keer niet gelukt, door omstandigheden. Dus zijn ze nu voor het eerst te horen op TAZ: The Bucket Boyz uit Nederland. Programmator Pieterjan Vervondel: “Ze zijn actief in de krakersbeweging en spelen op de meest uiteenlopende locaties: op straat, op bruiloften en begrafenissen, maar ook tijdens protestacties. Hun instrumenten zijn deels zelfgemaakt: de drummer speelt op een jerrycan waar een touw aan vasthangt dat wordt gebruikt door de bassist. En als ze in vorm zijn, kunnen ze de tent op zijn kop zetten.” (*SH*)

VANDAAG OM 11U30 @ FORT NAPOLEON EN OM 15U00 @ CAFÉ KOER

TAZ-JARGON AFLEVERING 3

Nieuw in de *TAZette*: een rubriek waarbij we u, altruïstisch als we zijn, graag helpen om de woordenschat te verwerven waarmee vooral theaterwetenschappers (ja, u daar!) graag uitpakken om hun medemens te intimideren.

5. Het *draagvlak*. Dat kan maar beter zo groot mogelijk zijn. Dat wil namelijk zeggen dat er publieke interesse voor de theaterkunst bestaat en dat is altijd interessant, vooral als er subsidies worden verdeeld. Het enige nadeel is: niemand weet waar het draagvlak precies ligt. Dus ook niet waar het begint of eindigt. Sommigen beweren dat het vlakbij het Hellend Vlak van Ronquières ligt, maar dat is nooit officieel bewezen. (*SH*)

TELEX

Vandaag in het Familiepark: theatermaker Adriaan Van Aken (Braakland/ZheBilding) en actrice Ellen Bernaerts komen voorlezen (uren aan het meetingpoint Familiepark), en Sioen zorgt voor muziek om 15u30. Arbi El Ayachi is er met *Anders* om 14u en 16u aan het meetingpoint Familiepark op de heuvel. De voorstelling *Vergiet* speelt vandaag om 17u, en niet om 14u zoals in de brochure staat. En *Vrolijke verhalen over dode stadsvogels* (om 15u30 en 19u) duurt 75' i.p.v. 40'.

Salonparcours: In het eerste salon nemen Aharon Matondo en Bodrick Komfumu (Tout Puissant Mukalo) plaats. Papy Mbwiti (TAZ-blogger en performer *A l'Attente du Livre d'Or*) en Alain Bubu (Tout Puissant Mukalo) zijn te vinden in het tweede salon. Aan de infostand tonen ze je graag de exacte locatie.

Vandaag start *No Time For Art*, een voorstelling van de Egyptische Laila Soliman. Mis deze voorstelling over de gebeurtenissen op het Tahrirplein niet, want ze spelen exclusief op TAZ! Op 1/08 om 15u en 19u, 2/08 om 10u30 in de NMBS loods. Zie ook het interview in deze *TAZette*.

COLOFON

Redactie: Steven Heene, Evelyne Coussens, Margo Van Synghele, Filip Tielens, Hannes Dereere, July Mollin, Koen Aelterman, Simon Vandekerckhove

Foto's: Tom Callemin, Gunnar Lüscher, Christophe Brysse, Stef Stessel

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: LUC MUYLEAERT,
TARTART VZW, JAN DECLERCKSTRAAT 2, 8400 OOSTENDE.